

چکیده

یکی از جرایمی که در فقه آمده است محاربه و افساد فی الارض است. که به معنای دست بردن به اسلحه به قصد ترساندن و تعرض به جان ، مال، و حیثیت افراد و اقدام علیه امنیت و آسایش عمومی مردم و تلاش در جهت ناامن کردن راه ها بیان شده است. براین اساس هر اقدام و عملی که در جهت این موارد باشد محاربه و افساد فی الارض است که مشمول اطلاق آیات و روایات هم بیان شده است. اما به طور کلی هر عملی که بالقوه موجب ارباب شود اگرچه به فعلیت هم نرسد از مصادیق این جرم تلقی می شود. با آنکه جرم محاربه در قرآن به صراحت بیان شده و مجازات آن اعلام شده است ولی در اینکه آیا مجازات‌های تعیین شده در آیه یاد شده از باب تخییر هستند یا ترتیب، میان فقها و مفسران اختلاف نظر وجود دارد. همچنین از حیث مشخص نمودن مصادیق آن با توجه به اعمال جنایت‌آمیزی که امروزه وجود دارد ممکن است میان فقها اختلاف نظر وجود داشته باشد از این رو در این تحقیق نظرات فقها از جمله صاحب جواهر الکلام و امام خمینی و مقایسه و بررسی آنها بیان شده است و حاصل شد که جرم محاربه از دیدگاه امام خمینی بر وجه افساد بنا شده است که جز صاحب جواهر الکلام هیچ یک از فقهاء متعرض این شرط نشده است. از طرفی در تخییر یا ترتیبی بودن مجازات محارب بین صاحب جواهر و امام خمینی اختلاف نظر وجود دارد. واژه های کلید: امام خمینی، صاحب جواهر الکلام، حد محاربه، شرایط محارب.